

TELGE WHISKY SÄLLSKAP

Ballantine-familjen
21 november 2021

Glenburgie 15 år
Glenburgie 18 år
Glentauchers 15 år
Miltonduff 15 år
Aberlour Casq Annamh

Vi har troligen tagit oss igenom en omtumlande tid som ingen enda kunde förutse, ett virus som i sin värsta form har kapacitet att döda, men med gemensamma insatser är vi nu någorlunda bortom omedelbar faran å nu åter back on track, så framöver handlar det om de ordentligt försenade årsmötena 2019, 20 å kommande 21 där vi har en hel del viktiga förändringar i programgrupp och styrelse att ta ställning till och rösta om.

Innan dess har dock gästföreläsaren för denna aftonen, vår vän Olof Noreus som är Brand Ambassador för Pernod Ricard nu förgyllt den första och tillika sista provningen för 2021, minnesgoda medlemmar kommer säkert ihåg att han har gjort mycket bra ifrån sig vid två tidigare tillfällen då han levererat roliga och spännande provningar, å varför skulle han inte göra det då han genomfört i runda tal 700 provningar och utbildningar runt om i landet, så efter massiv övertalning lovade han i ett svagt ögonblick att komma tillbaka och berätta historierna om det mer eller mindre okända destillerierna bakom blenden Ballantine´s. För mig är den bruna rektangulära flaskan med den svagt gulnade etiketten som det står Ballantine´s på fortfarande och förmodligen för evigt förknippad med stil.

Jag var bara en liten pojke men fick ändå följa med då familj å vänner samlades hos min fars moster och morbror i andra hälften av 60talet på middagar, vackert dukat i matsalen med vit duk, finaste porslin, silver, lavendeldoftande linneservetter och en rad slipade kristallglas av olika form vid tallrikarnas huvudgård glimmande i de levande ljusens milda sken. Det serverades alltid eleganta förrätter och eftersom morbror var jägare förekom de ofta vilt till varmrätt följt av ost och fräscha desserter, alltid med noga utvald dryck i ändamålsenliga glas till var rätt. När middagarna var över gick herrarna alltid en trappa upp å damerna samlades i köket, medan disken togs om hand skvallrades det alltid flitigt, på övervåningen sitter herrarna i breda Chesterfield fåtöljer, på bordet står grogg glas på en silverbricka tillsammans med kylda buteljer sodavatten samt givetvis en flaska Ballantine´s, vad jag minns var herrarna mycket måttliga med whiskyn, kanske bara 2 eller 3 cl i botten på glaset som sedan skrönor och rövarhistorier röken av en eller annan cigarill. imponerad av buteljens innehåll i en liten pojkes huvud då för så kvar i minnenas galleri.

Slakten Ballantine spåras här sammanhanget till 1827 då startar en mindre speceriaffär i tillhandahåller ett litet kunder, 1865 överlåter han Archibald för att själv etablera Glasgow å det är här han börjar

fylldes till hälften med soda, bladades sedan med skratt och Även om jag idag är måttligt har känslan som etsade sig fast länge sedan envist dröjt sig

tillbaka i tiden, i alla fall i det bondsonen George Ballantine Edinburgh där han bland annat whiskysortiment till sina verksamheten till sin äldsta son en större vin och sprithandel i skapa sina egna blends.

Efterfrågan ökar och jr (de är påhittiga när det kommer in och nu Ballantine and Son Ltd, för bonded warehouse till exportera tar allt ordentlig

G senior pensionerar sig verksamheten vidare i företaget säljs med bra

and McKinlay 1919 och eftersom namnet har ett så gott renommé beslutar man först nu att använda det som varumärke till deras blended whiskys, något som familjen inte tänkt på tidigare.

Georges yngre son George gällar namn i Scotland) ombildas företaget till när man även adderar ett verksamheten och börjar fart.

1881, dock driver familjen trettioåtta år innan förtjänst till Firma Barclay and McKinnlay 1919 och eftersom namnet har ett så gott renommé beslutar man först nu att använda det som varumärke till deras blended whiskys, något som familjen inte tänkt på tidigare.

För att konkurrera fullt ut på den internationella marknaden köps företaget 1937 av Canadensiska Hiram Walkers Gooderham & Worts och året därpå tilldelas Ballantine & son sin vapensköld som sedan dess finns på buteljerna och familjen erkänns som Nobless of Scotland, de nya ägarna säkrar även nyckelmalterna till blandningarna genom att köpa destillerierna Miltonduff och Glenburgie samt bygga Europas största Graindestilleri i Dumbarton

I början av 60talet inleder man export till Europa en då helt outforskad marknad och det stämmer väl med mina minnesbilder att whiskyn runt 1965 blivit så populär att man fått minska tilldelningen till hemmamarknaden för att klara exportåtagandena, det går så pass bra att man i mitten av 80talet är den bäst säljande blenden i Europa och tredje största i världen.

Men ägarbytena fortsätter som de brukar i dryckesbranschen med Allied Domecq 1988 och 2005 av Pernod Ricard.

Nå väl, det var historien om en världsberömd blend som vi tyckte kunde vara värd att ta fram och titta närmare på, framförallt sedan Pernod Ricard släppt tre av beståndsdelarna i blenden som singletappningar.

Efter en rad snabba möten både för styrelse och programgrupp kommer så söndagen den 21a november, programgruppen som vanligt förstärkt med Jussi är på plats kl. 14,00 i för vår del nya lokaler för idag huserar sällskapet i Odd Fellows lokal på Ängsgatan 7, dagen till ära får vi nya fina förkläden, möblerar och dukar med en sådan fart att tiden medger en stund för kaffe och en dram.

Vår föreläsare Olof kommer också i god tid så även våra gäster, så tidigt att baren får börja servera före provningen, det har nog inte hänt förut.

Olof håller nivån på termer och bakgrunds kunskap på en nivå som även inte fullt så insatta kan följa och det är helt efter vår önskan, han börjar med glas nr. 1 Glenburgie 15YO å vad gäller den och dito 18YO får jag hänvisa till mitt referat om Part Nan Angelen provningen med Folke Andersson 11e mars 2018 där jag berättar historien om hur en torftig liten stenhudda 1810 blir ett ultra modernt destilleri där Folke plockar ut fatet till sin PNA 16.

15YO systembolagets nr. 911, alkohol 40%, kostar 399kr

18YO systembolagets nr. 470, alkohol 40% kostar 699kr

Vi fortsätter raskt till glas nr. 2 Glentauchers 15YO som utgör den yngsta anläggningen för de tre nyckelmalterna då den första stenen till destilleriet lades den 29e maj 1897 i Mulben drygt fem kilometer väster om Keith.

Anläggningen får namnet efter bondgården vars mark man tar i anspråk och skälet till att man väljer just denna plats är närheten till floderna Spey och Isla samt östkustjärnvägen som förband Inverness med Aberdeen som strök förbi tomten å som man enkelt kunde knyta ett industrispår till.

Bolaget får två ledamöter från blandningsbolaget W. P. Lowrie & Company Limited i Glasgow samt bolaget James Buchanan & Company Limited (ägare till Buchanan Blend senare Black & White) och syftet med bygget var givetvis att säkra tillgången på blandningsmalt å kranarna öppnas den 16e juni 1898.

Detta blir James Buchanans första destilleri men det skulle bli två till Bankier (stängt 1928 å de sista spåren av destilleriet fraktades bort 1990) och en av mina favoriter som man tyvärr inte ser så ofta numer Convalmore (stängt 1985 och nedplockat) till skillnad från de flesta av sina konkurrenter hade James inte ärvt någon rörelse utan byggt upp den från grunden efter egen övertygelse tillsammans med sin mentor Lowrie och i början av 19talet var han ägare till världens största one-man whisky business, Glentauchers destilleriet får en väldigt odramatisk historia, inga explosioner, bränder eller bombnedslag, ingen lönnbränning eller skattmasar, inga krigiska grannar att försvara sig emot... lite tråkigt kan tyckas.

W. P. Lowrie pensionerar sig 1906 och överlåter sin andel i bolaget till Buchanan, 1915 går bolaget in i fusion med John Dewar & Sons Limited och ägarbytena fortsätter med sedvanlig regelbundenhet som det tenderar i destillationsbranschen, anläggningen stängs under kriget 1939-46 av Distillers Company Limited på grund av råvarubrist samt stoppas igen för tillbyggnad 1965-67 och i malpåse på grund av överproduktion mellan 1985 till 92 då verksamheten tagits över av Allied Distillers Limited å det är nu den blå skylten sätts upp med texten Ballantines å i juli 2005 tar franska Pernod Ricard över styran genom förvärvet av Allied Domecq Limited.

15YO systembolagets nr. 480, alkohol 40%, kostar 399kr

Glas 3 Miltonduff, har däremot riktigt gamla anor för destilleriet ligger idag där en gammal kvarn tidigare låg intill ån Black Burn i Glen of Pluscarden drygt en mil sydväst om Elgin, alldeles i närheten av kyrkan till Pluscarden Abbey grundat någon gång kring 1230talet.

Då jobbade munkarna här å det är inte gott att säga vad som puttrade i vrårna, en uppgift ger vid handen att här bryggdes det bästa ölet i landet på åns mörka vatten...

Senare sägs ett femtiotal Bothies (illegala whiskyömmor) ha funnits i området och även vårt destilleri började som ett litet lönnbrännande gårdsbränneri som gick under namnet Milton å inte för än familjen Duff blivit ny ägare till egendomen lades namnet Duff till.

Som ni vet antogs The Excise Act 1824, anläggningen drivs då av bolaget Pearey & Bain som hänger på låset och beviljas licens.

Bara något år senare lämnar Andrew Pearey destilleriet för att återkomma 1834 som ensam licensinnehavare för anläggningen fram till 1866, ny ägare blir William Stuart som vid tiden även hade intressen i Highland Park Distillery.

Thomas Yool & Co tar över 1895 å när Alfred Barnard besöker anläggningen trippeldestillerar man sitt destillat å efter gammaldags modell manipulerar man sedan produkten i varje steg vilket imponerar på honom.

1936 säljs anläggningen igen, denna gång till Hiram Walker som 1964 installerar två lomondpannor och lanserade en ny whisky "Mosstowie", är det någon av er som har en sådan butelj ståendes längst bak i barskåpet kan ni säkert tjäna en hacka, pannorna åkte för övrigt ut igen 1981.

Visst låter det som ett genuint gammaldags destilleri men inget kan vara mer fel, efter många renoveringar och uppgraderingar är det här en spritfabrik som i alla steg sköts av en enda operatör å producera 5,8 miljoner liter new make om året...

15YO systembolagets nr. 318, alkohol 40%, kostar 399kr.

Aberlour är ett destilleri som vi ägnat oss åt tidigare och även den gången i Olofs sällskap, den här gången heter tappningen Casg Annamh.

Under Olof Noreus tidigare besök den 28e augusti 2016 provade vi tre buteljer som bränts på detta förnämliga destilleri å i referatet den gången berättar jag om grundandet 1826, bränderna och hur anläggningen hamnade på sin nuvarande plats där vattendragen Lour och Spey flyter samman, är ni nyfikna är det bara att bläddra tillbaka och läsa.

Systembolagets nr. 83300, alkohol 48%, kostar 559kr Beställning sortimentet (lång leveranstid)

Tiden går fort när man är i goda vänners lag, kanske kryddan den här kvällen är att det var så länge sedan vi sågs, jag och Gösta hade fullt upp att göra i baren vilket i och för sig är trevligt men det inverkar menligt på intagandet av Alla Tiders Matlagares utmärkta mat, för kvällen lammstek med sherryvinägersky å vitlökssmör kompletterad med en krämig potatisgratäng.

Kvällen har som sagt varit efterlängtdad och trevlig på alla sätt men i skrivande stund sprids smittan igen å jag kan inte annat än oroa mig för Burns Supper 2022, vi alla måste hålla tummarna för att vi skall kunna ses över haggisen i slutet av januari.

Referat: Anders G. Svantesson Foto & Layout: Sten Benje / Gösta Hallin